

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

PODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), JANUARY 31, 1949

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
OF OHIO

Commercial Printing of
All Kinds

ŠTEVILKA (NUMBER) 21

STALIN PRIPRAVLJEN NA SESTANEK S TRUMANOM

Novi grobovi

LOUIS BOSTNAR
V petek zjutraj je preminil v bolnišnici sv. Monike v Phoenix, Arizoni, splošno poznani Louis Bostnar, star 54 let, stanujoč na 2774 E. 93 St. Bolehal je dalj čas. Doma je bil iz vasi Bruno, fara Mokronog na Dolenjskem, odkoder je prišel v McIntyre, Pa., pred 37 leti. Po par-letnem bivanju tamkaj se je preselil v Sheboygan, Wis., zadnjih 23 let biva v Clevelandu. V Pennsylvaniji in Wisconsinu je delal v premogorovih, tu pa je bil do leta 1935 zaposlen pri Ameri- can Steel & Wire Co., nakar je otvoril gostilno na Prince Ave. Leta 1939 je otvoril gostilno Cottage Inn na 3774 E. 93 St. in je lastoval tudi dvorano "Bowl".

Pokojni je bil podporni član pevskega društva "Zvon", društva "Slava" št. 173 SNPJ ter Rainbow Hunting kluba. Tukaj zapušta žalujočo soprogo Antoinette, rojeno Kalister, sina Louis in hčer Dolores. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 9:30 uri iz Louis L. Ferfolia pogrebnega zavoda v cerkev sv. Lovrenca ob 10. uri in nato na pokopališče Calvary.

JOHANA LINICH
Po daljši boleznii je preminila v Lakeside bolnišnici Johana Linich, stara 83 let. Stanovala je pri hčeri na 73 Kirkland Rd., Bedford, O. Doma je bila iz sela Svinlo, kotar Sušak, občina Grabnik.

Tukaj zapušta dve hčeri: Mrs. Anna Hlaca in Mrs. Margaret Woljevach, 8 vnukov in 5 pravnukov ter več sorodnikov. Pogreb se bo vršil danes popoldne ob 1. uri iz Zeletovega pogrebnega zavoda, 6520 St. Clair Ave. na Highland Park pokopališče.

NICK SAJFERT
Včeraj zjutraj je umrl na svojem domu Nick Sajfert, star 56 let, stanujoč na 4139 E. 81 St. Rođom je bil Hrvat, ter je bil član društva Zrinski Frankopan št. 403 HBZ.

Tukaj zapušta žalujočo soprogo Mary, preje March, v Granite City, Ill., pa sestro Mrs. Elizabeth Stahr. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob 9. uri iz Louis L. Ferfolia pogrebnega zavoda v cerkev sv. Pavla na E. 40 St. ob 9:30 uri in nato na pokopališče Calvary.

MICHAEL RUSNOV
Preminil je Michael Rusnov, stanujoč na 7120 Superior Ave. Star je bil 84 let ter se je nahajal v Ameriki 55 let. Bil je član društvo sv. Nikola št. 22 HBZ in Slov. moške zveze. Zadnjih 25 let ni delal.
Pokojni zapušta sedem otrok: Mrs. Mary Plavac, Mrs. Ella Hranilov, Tom, Mrs. Ann Hranilovich, Nicholas, Mrs. Schultz in Rose, vnuke in pravnuko. Pogreb se bo vršil v torek zjutraj ob 10. uri iz Golubovega pogrebnega zavoda, E. 47 St. in Superior Ave., v cerkev sv. Nikola.

Spor med protestanti in katoličani se je zaostril

Sporna vprašanja so ločitev cerkve od države in polna verska svoboda

WASHINGTON, 29. jan.—Škof metodistične cerkve G. Bromley Oxnam je včeraj ponovno obtožil rimsko katoliško cerkev, da hoče porušiti zid, ki deli cerkev od države. Oxnam pa je pristavil, da bo katoliška hierarhija naletela na odpor in da bo verjetno poražena. Govoril je ob priliki konference o odnosu cerkve napram državi in prve obletnice ustanovitve organizacije "Protestants and other Americans United for Separation of Church and State."
"Eden najvažnejših bastionov v trdnjavi verske svobode v Ameriki je princip ločitve cerkve od države. Hierarhija rimske katoliške cerkve je sprožila splošni napad na ta princip ločitve cerkve od države," je rekel Oxnam.

Rimska katoliška cerkev ne veruje v ločitev

Protestantovski vodilni duhovnik je poudaril, da je takšen napad povsem razumljiv, ker rimska katoliška cerkev ne veruje v ločitev cerkve od države, kakor tudi ne veruje v versko svobodo.

Oxnam je zagotovil, da protestantje ne napadajo rimski katolicizem, ko se zoperstavljajo poskusom uničenja ameriških principov in verske svobode. "Prav radi tega, ker protestanti verujejo v versko svobodo, želijo to svobodo osrnuti za rimske katoličane in jo zagotoviti zase. Kdaj bo hierarhija spoznala, da se ne more več vrniti v temo Srednjega veka, v katerem je ena totalitarna cerkev vladala nad miselnostjo ljudi."

Pritožbe protestantov

Organizacija, ki se bori za ohranitev verske svobode in principa ločitve cerkve od države, je včeraj popoldne se vršila letna delničarska seja Slov. del. doma na Waterloo Rd. Seja je bila zelo dobro obiskana od strani posameznih delničarjev in zastopnikov društev-delničarjev. Seja se je vršila v mirnem poteku in zaključila se je v dobrem razpoloženju.

Delničarska seja SDD odobrila tisočak za "streptomycin"; Klub društev SND pa \$500

Včeraj popoldne se je vršila letna delničarska seja Slov. del. doma na Waterloo Rd. Seja je bila zelo dobro obiskana od strani posameznih delničarjev in zastopnikov društev-delničarjev. Seja se je vršila v mirnem poteku in zaključila se je v dobrem razpoloženju.

Med drugimi zaključki je seja tudi odobrila vsota \$1,000 za zdravila "streptomycin", ki so se izkazala za čudovita pri zdravljenju pljučnih boleznii. Ta veliki donatorni prispevek je sledil v zvezi z Zenskega odseka Slov. del. doma, ki je pretekli teden odobrila vsoto \$500 v ta namen. Tako se je začela neuradna kampanja za zbiranje denarja za zdravila, ki bodo ohranila marsikatero življenje naših bolnih rojakov v domovini.

K temu je treba pripomniti, da je bilo na seji Kluba društev Slov. nar. doma na St. Clair Ave. prošli četrtek zvečer tudi odobreno, da se iz blagajne prispeva \$500 v to svrhu. Tako je že nad \$2.000 v skladu izza časa, ko je tajništvo SANSa objavilo zahvalna pisma onih bolnikov v domovini, ki so dobili olajšanje s tem zdravilom.

V direktorij Slov. del. doma so bili tudi izvoljeni za dobo dveh let sledeči: Joseph Godec, George Marolt, Vinko Coff, Walter Lampe, Tony Prime; za eno leto: Anton Novak, Ted Laurich, Louis Levstek in Frank Zaviršnik, namestniki pa so: Frank Ipavec, Joe Planinc, in John Bohinc ml.

Kitajski komunisti hočejo Čiangkajška

NANKING, 29. jan.—Kitajski komunisti so danes ponovno zahtevali da mora začasni predsednik nacionalistične Kitajske aretirati vodilne vojne zločince, na prvem mestu Čiangkajška, če res želi mirovna pogajanja.

Toda zapadni opazivalci menijo, da začasni predsednik Li Tsungjen ne bi mogel zadostiti tej zahtevi, tudi če bi hotel. Vsi vodilni nacionalistični voditelji, med njimi Čiangkajšek, so zbežali. V Nankingu je ostal le Lie, vsi ostali člani nacionalistične vlade pa so zginili neznano kam.

Komunisti, ki so se utrdili na severni obali reke Jangtze in bi lahko z artilerijo začeli obstreljevati prestolnico, so zahtevali takojšnji odgovor.

Komunisti zahtevajo aretacijo japonskega zločince

V svoji radio oddaji so kitajski komunisti napadli nacionaliste, ker so v sredo osvobodili japonskega vojnega zločince gen. Jasutsugu Okamuro. Zahtevali so, da se takoj ponovno aretira Japonca.

V svoji izjavi pravijo komunisti med ostalim: "Smatramo, da so vaše sedanje aktivnosti (aktivnosti Lia) le načrt, da se izkoristi hinavska mirovna pogajanja kot krinka za pregrupacijo vaših sil in vojne priprave, vključno krinka zarote, da se vam priključijo priklanju kitajskega ljudstva japonski reaktorji."

Kitajski komunisti so svetovali, da se predajo Peipinga v zameno za vzgled mirne predaje Nankinga, Sanghaja in ostalih nacionalističnih področij. Toda obenem so še enkrat poudarili, da morajo nacionalisti zadostiti osmim zahtevam od 14. januarja, predno bi se začela mirovna pogajanja. Posebno so poudarili kaznovanja vojnih zločincev.

"Čiangkajšek je posebno važen," pravijo komunisti. "Ta zločinec je sedaj zbežal v Fenghwo in zelo verjetno je, da namerava zbežati v inozemstvo, da bi se skrnil pod plašč ameriškega ali pa angleškega imperializma."

"Zato morate takoj podzvati korake, da se aretira tega zločince, ne pa mu dovoliti, da bi zbežal. Sprejeti morate polno odgovornost za to; če se bo zgodilo, da bo Čiangkajšek zbežal, boste vi kaznovani brez vsake milosti kot sokrivic," so opozorili komunisti začasnega predsednika Lia.

V radio oddaji je bilo omenjeno, da se sedaj razmotriva o novem seznamu vojnih zločincev. Razne organizacije, tako na komunističnem kot nacionalističnem ozemlju Kitajske, že razmotrivajo o posameznih slučajih.

Čiangkajšek je še vedno na oblasti

MOSKVA, 30. jan.—Moskovski časopisi so danes zagotovili, da je Čiangkajšek še vedno na oblasti v nacionalističnih Kitajski, čeprav je naznanil, da se je umaknil kot predsednik.

V enem članku v "Pravdi" je rečeno, da Čiangkajšek želi edino dobiti na času, ker upa, da bi v treh mesecih lahko zbral svoje ragnave armade in obnovil civilno vojno.

Sovjetski premier priporoča mirovni sporazum in medsebojno sodelovanje

Tožba obnovljena proti Hrvatski bratski zajednici

Kot poroča "Zajedničar," glasilo največje hrvaške podporne organizacije—"Hrvatska bratska zajednica"—je manjšinska skupina, ki je bila poražena na sedmi konvenciji organizacije, obnovila tožbo proti novemu glavnemu odboru.

Manjšinska skupina, ki se baje nahaja pod vplivom in direktivami ustašev (Paveličevih somišljenikov) je najela novega odvetnika. Zadeva je sicer bila pred devetimi meseci zaključena v korist nove, napredne uprave.

Toda 17. januarja so tako zvan "blokaši" vložili novo tožbo, ki v glavnem sloni na podobnih argumentih kot je slonela prva. Sedma konvencija baje ni imela zadosten kvorum, da bi mogla voliti novi odbor. Reakcionarni blok pa je tudi trdil, da je obstajala "komunistična zarota," in je, ko je bilo očitno, da bo na konvenciji doživel poraz, enostavno bojkotiral volitve novega odbora.

Glavni predsednik "Hrvatske bratske zajednice" V. I. Mandič pravi v svojem naznanilu, da obstoja "sum, da je za novo vlaganje tožbe odgovorna nova zalogla denarja prihajajoča iz virov, ki želijo oslabiliti in uničiti Hrvatsko bratsko zajednico." V svoji opombi pa urednik "Zajedničara" pravi:

"Prepričani smo, da bi se ta spor lahko rešil na miren način, v soglasju s pravili, če bi imele te osebe dobre namene in če bi jim Hrvatska bratska zajednica bila pri srcu. Njih pa vodijo drugi motivi in njim ni do interesa našega članstva in naše Zajednice. To potrjuje dejstvo, da se v ozadju formalnih tožiteljev nahajajo iste osebe, ki so premikale gore in morja, da se glavnemu predsedniku Zajednice lani prepove govor ob priliki kampanje na Hrvatskem dnevu v Kennywood Parku. Pa tudi iste osebe, ki sklicujejo ustaški sabor, torej tisti naši člani, ki so se združili z nečlani, da blatioji in gonijo po sodnijah Hrvatsko bratsko zajednico."

Ni dvoma, da so se poskusi razdiranje "Hrvatske bratske zajednice," ki ima za sabo 55 let plodnosnega dela, pojavili prav v času, ko so se po vojni razkropljeni starokrajski politiki zatekli tudi v Zedinjene države, da sejejo seme razdora in sovraštva. Značilno je, da se skoro na podoben način rovari tudi proti ostalim organizacijam. V ozadju pa so seveda isti elementi, elementi ki so v starem kraju doživeli popolen politični bankrot. Mi smo že večkrat svarili na to nevarnost, kajti zdi se nam, da se bo na podoben način skušalo uničevati tudi naše slovenske organizacije.

Važna seja

V torek zvečer ob osmih se vrši zelo važna seja lovskega kluba Euclid Rifle and Hunting kluba v Slov. domu na Holmes Ave. Članstvo je prošeno, da se udeleži v polnem številu.

MOSKVA, 30. jan.—Sovjetski premier Stalin je danes izjavil, da je pripravljen sestati se s predsednikom Trumanom in z njim skleniti mirovni sporazum, na osnovi katerega bi se izključilo vojno med Zedinjenimi državami in Sovjetsko zvezo.

Stalinove izjave so bile podane v odgovoru na vprašanja, ki mu jih je zastavil evropski upravitelj časnikarske agencije "International News Service" J. Kingsbury Smith. Sovjetski voditelj je rekel, da bi se takšni mirovni sporazum lahko izvedlo potom sodelovanja in medsebojnih mer za postopno znižanje oboroževanja.

Sovjetska vlada bi bila tudi pripravljena, da istočasno z vlado Zedinjenih držav objavi izjavo, da nimata ne ena ne druga država nobenih vojnih namerov ena proti drugi.

Kar se tiče spora v Nemčiji, je Stalin izjavil, da Sovjetska zveza ne vidi nobenih ovir, ki bi onemogočale ukinitvev prometnih omejitev z Berlinom, če bi zapadne sile preložile načrte za ustanovitev zapadno-nemške države, dokler se ne bi predstavili štirih velikih sil pogovorili o celotnem nemškem vprašanju.

Dal pa je tudi vedeti, da bi Anglija, Francija in Zedinjene države morale istočasno ukiniti trgovinske in prometne omejitve med zapadno in vzhodno Nemčijo.

Ni ni omenjeno, kje naj bi prišlo do sestanka

V odgovorih na vprašanja ni sovjetski premier omenil, kje naj bi prišlo do sestanka s predsednikom Trumanom. Ameriški časnikar je v svojem vprašanju omenil le, če bi bil Stalin pripravljen na sestaneke, ki naj bi se vršili v kraju, ki bi obema voditeljima odgovarjal.

Znano je, da je predsednik Truman večkrat omenil, da ni niti nič proti sestanku s Stalinom, če bi slednji prišel v Washington. Toda z druge strani je Stalin le v izjemnih slučajih zapustil sovjetska ozemlja. Tako je na primer bil na mednarodni konferenci v Teheranu in Potsdamu.

Odgovori na vprašanja Kingsbury Smitha so bili izročeni moskovski poročevalki "International News Service," Natiliji Rene. Označeni pa so bili z "Uradno besedilo odgovorov generalisima J. V. Stalina na vprašanja evropskega glavnega direktorja International News Service Amerike Mr. Kingsbury Smitha, prejetih na dan 27. januarja leta 1949."

Besedilo vprašanj in odgovorov Stalina

Tekst vprašanj in odgovorov sovjetskega premierja sledi: Prvo vprašanje. Ali bi vlada Zveze sovjetskih socialističnih republik bila pripravljena, da skupaj z vlado Zedinjenih držav objavi skupno izjavo, zagotavljajoč, da respektivni vladi nimata namerov, da bi se zatekli v vojno ena proti drugi?

Odgovor: Sovjetska vlada bi bila pripravljena objaviti takšno izjavo. Drugo vprašanje: Ali bi vlada

Zveze sovjetskih socialističnih republik bila pripravljena, da se priključi vladi Zedinjenih držav pri podvzetju mer, s katerimi bi se ustvarilo mirovni sporazum in bi vodile v postopno razoroževanje?

Odgovor: Seveda, vlada Zveze sovjetskih socialističnih republik bi sodelovala z vlado Zedinjenih držav pri podvzetanju mer, ki bi ustvarile za mirovni sporazum in ki bi vodile v postopno oroževanje.

Tretje vprašanje: Če bi vlade Zedinjenih držav, Velike Britanije in Francije pristale, da se preloži ustanovitev separatne zapadno-nemške države in teku sestanka Sveta zunanjih ministrov, ki bi razmotrivalo o nemškem vprašanju v celoti, ali bi vlada Zveze sovjetskih socialističnih republik bila pripravljena, da umakne omejitve, ki so jih sovjetske oblasti naložile na prometne zveze med Berlinom in zapadnimi zonomi Nemčije?

Odgovor: Če bi Zedinjene države, Velika Britanija in Francija izpolnile pogoje, ki so omenjeni v tretjem vprašanju, sovjetska vlada ne vidi nobenih ovir za ukinitvev prometnih omejitev, toda vpoštevaajoč, da bi se istočasno umaknilo prometne in trgovinske omejitve, ki so jsi uvedle tri sile.

Četrto vprašanje: Ali bi vaša ekscelencija bila pripravljena na konferenco s predsednikom Trumanom, ki naj bi se vršila v medsebojno odgovarjajočem kraju in na kateri bi se razmotrivalo o možnosti za sklenitev takšnega mirovnega sporazuma?

Odgovor: Že prej sem omenil, da ni nobenih ugovorov proti sestanku.

MILIJON IZVODOV SV. PISMA ZA JAPONCE

NEW YORK, 30. jan.—Organizacija "The Pocket Testament League" je danes naznanila, da namerava razpečati 1,000,000 izvodov sv. pisma med Japonce. Ameriški vojaški guvernir Japonske gen. MacArthur je poveljal namen organizacije, ki želi spraviti Japonce na pota odrešenja.

UPORNIKI V BURMI VEDNO BOLJ AKTIVNI

RANGOON, 29. jan.—Karenški uporniki, ki se borijo za neodvisnost od Burme, so vedno bolj aktivni. V težkih borbah so zavzeli tri važna mesta, med njimi važno pristanišče na reki Irravadi Bassein.

V Californiji

Danes zjutraj ste odpotovali v San Diego, Californijo, poznani Mrs. Anna Kutcher iz 813 E. 232 St. in Mrs. Angela Metlika. Tam boste obiskali Mrs. Rupnik, ki je sestra Mrs. Metlika. Želimo jima mnogo zabave in razvedrila ter srečen povratek!

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN YUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

NOVO SLOVENSKO GLASILO

V Chicagu je začel izhajati novi slovenski mesečnik. To je "Svobodna Beseda," glasilo "Odbora demokratične akcije v U. S. A."

Novi mesečnik propagira politični program, ki je bil pred petimi meseci objavljen v "Izjavi" treh desničarskih socialistov—Johna Langerholca, Ivana Moleka in Charlesa Pogorelca. To "Izjavo" je med ostalim objavila A. D. 9. septembra leta 1948 pod naslovom "Plat zvona bijejo."

V uvodnem članku "Naprej po poti demokracije!" so trije možje naznanili, da bodo "trebili 'totalitarsko' bolezen med ameriškimi Slovenci." Prvijo, da ta bolezen "drži za vrat" razne socialistično in liberalno vsmerjene organizacije kot JSZ, SNP, SANS...

V članku "Odmevi naše izjave" se trije možje "socialne demokracije" ukvarjajo s "totalitarstvom na desnici." Hočejo ustvariti vtis, da so prišli v navskriž z A. D. prav radi tega "totalitarstva na desnici." Prvijo, da je politično "Izjavo" Glas SDZ (glasilo nepolitične Slovenske dobrodnele zveze) "omenil simpatično" in "ponatisnil program ODA" (politični program Odbora demokratične akcije). "Proletarec" pa je o "Izjavi" povedal nekaj "nesmiselnost in mlekozobo," da ni vredno odgovora. To velja tudi za "nervozno staro devico Enakopravnost."

Trije možje so iz politične demagogije zamolčali dejstvo, da je "Izjavo" najbolj navdušeno komentirala "Ameriška Domovina." Ta je pisala:

"Socialisti in 'napredni' so dobili te dni 'izjavo in program'.

"Ker je izjava zanimiva za vse Slovence v Ameriki, jo priobčujemo. Smatramo, da je prav v korist socialistov in liberalcev, v neki meri pa tudi v korist vseh Slovencev, da so možje nastopili."

(V našem komentarju "Plat zvona reakcije bijejo" smo poudarili, da je to navdušenje A. D. za "socialiste in liberalce" zelo značilno. Takoj v začetku je razkrila, kam pes taco moli. Naše mnenje je bilo, da se je A. D. razveselila, ker so se končno našli trije možje, ki bodo skušali v imenu "socialne demokracije" rovariti proti naprednim slovenskim organizacijam v Ameriki, katerim ona sama z vsemi svojimi inkvizicijskimi mahinacijami ni kos. S tem smo se podpisnikom "septembrske deklaracije" zamerili).

Znani sotrudnik "Ameriške Domovine," g. Ivan Jontez, je za prvo številko "spesnil" bombastični "Pozdrav Svobodni Besedi." Pravi, da so "zaslepljeni napredni voditelji" svobodno besedo in resnico "izključili iz svojega tabora in jima v obraz zaloputnili vrata svojih uredništev." V "pozdravu" je vse polno raznih alegoričnih fraz, kakor "temačno skrivališče," "temne zarote," "zaklenjen orlov krik v sinjih višavah," "levovo rjojenje v obnemelo noč," "luč na zatemnelem svetilniku naprednega tabora," "gong resnice," "mračne gošče totalitarske propagande," itd., itd.

V članku "Krvavi zločini ne vodijo v socializem" je obsojen revolucionarni socializem v smislu nasilnih likvidacij kapitalističnega reda in poudarjen tako imenovani "evolucijski socializem." Pričakovali smo, da bomo v tem članku slišali vsaj kakšen rahel udarec "na gong resnice." Toda nič ni omenjeno o "krvavih zločinih," s katerimi "evolucijski" socializem v Angliji zatira evolucijo kolonialnih ljudstev. Potrebno bi bilo, da možje "socialne demokracije" povedo o temu kaj več v prihodnji številki.

V članku "Titova zmaga—udarec za ameriške Slovence," je obsojena humanitarna akcija ameriških Slovencev. Trem možem se ne zdi pravilno, da bi ameriški Slovenci s paketi, prostovoljnimi prispevki za otroške bolnišnice itd. pomagali svojim rojakom v stari domovini. Prvijo:

"Ej, koliko jih je med nami, ki se bodo kesali, da so tako generozno posegli v žep!" Kar se tiče teh pomožnih akcij, ki so pomagale in pomagajo tisočim rojakom v stari domovini, si celo sama A. D. ni upala priti na dan s takšnimi nesocialnimi, ciničnimi in nečastnimi metodami borbe. Drugo dejstvo je, da so popolnoma zamolčali, da se pakete in denar ne pošilja samo v Jugoslavijo, pač pa tudi v dežele Marshallovega načrta, kakor je na primer Italija. Sam predsednik Truman je v svojem nastopnem govoru izjavil, da polovica prebivalstva sveta živi v bedi in pomanjkanju.

"Svobodna Beseda" ni zadovoljna s slovenskimi književniki, ki podpirajo sedanji režim Jugoslavije. V napadu na slovenske književnike, med ostalim na Otona Župan-

UREDNIKOVA POŠTA

PROSI ZA ZDRAVILA ZA BOLNO ŽENO

Mrs. Pauline Roje, soproga Antona Rojca iz 1234 E. 170 St., je prejela pismo od svojega nečaka Stane Marcijana, ki je direktor papirnice in tovarne celuloze v Vevče-Goričane pri Ljubljani, kateri prosi, da bi mu teta preskrbela "streptomycin", ki je edino zdravilo, katero bi pomagalo ozdraviti njegovo ženo, ki je pred tremi leti kmalu po poroki zbolela za tuberkulozo. Sedaj se nahaja v bolnišnici v Gorici.

Družina Roje je po svoji moči pomagala svojem v domovini, ker pa je bila tudi sama precej prizadeta, ji ni mogoče poslati teh zdravil v količini, kot je treba za uspešno zdravljenje. Če bi kdo izmed rojakov rad pomagal, bo vsak dar hvaležno sprejet.

Njegovo pismo se glasi:
Vevče, 22. nov. 1948
Draga teta!

Ne čudite se, da se oglašam prvičkrat v življenju Vaš nečak, Stane, najstarejši sin Vaše sestre.

Saj ne vem kako bi začel. Brez dvoma Vam je znano, da sem se že leta 1945 poročil, toda srečen sem bil malo časa. Kmalu po poroki, par mesecev pozneje mi je žena zbolela za tuberkulozo (jetiko). Imel sem jo v treh bolnišnicah, toda vse zaman, zdravje se ji ni zboljšalo, tako, da je sedaj bolna že tri leta. Kako je to hudo, draga teta, si lahko predstavljate, saj ste tudi sama radi boleznih v družini ogromno pretrpela. Še huje je to za mene za mladega človeka, namesto, da bi živel v zadovoljstvu in v sreči, pa me že tretje leto ta nesreča tera v obup. Oč lanske pomladi pa se moja žena nahaja v bolnišnici v Gorici, to je v Italiji. Ker ji v naši bolnišnici niso mogli pomagati, sem jo še predno je bilo mesto Gorice priključeno k Italiji poslal v tamkajšnje bolnišnico, tako, da je tam že od lanskega leta, marca meseca.

Med menoj in njo je meja, piševa si redno. Meseca oktobra tega leta, ko sem bil v Italiji v Milanu in Benetkah, sem obiskal tudi njo. Dobil sem jo v prav takem stanju, kakor je odšla od mene. To je grozno za dva mlada človeka, toda usoda že tako hoče in za enkrat ni pomoči. Vsi zdravniki in tamkajšnji bolnišničarji pa so mi svetovali, da naj skušam na kakšen način dobiti ameriške injekcije "streptomycin", ki so edino zdravilo za njeno bolezen. Ta zdravila oz. injekcije so najnovejša in najboljša in edina zdravila za zdravljenje proti jetiki, pri nas jih dobesečno imenujejo "streptomycin". Ta zdravila so znašli v Ameriki in jih pri nas še ne poznamo. Ti isti pa, ki imajo sorodnike v Ameriki pa dobivajo zdravila od njih in se seveda tudi takoj pozdravijo. Te stvari sem pred kratkim pripovedoval moji mami. Prišla sva do sklepa, da bi se obrnila na Vas s prošnjo, da bi nam, oziroma moji ženi Vi pomagala in ji rešila življenje, če bi ji poslala že omenjene injekcije. Vem, da nimate življenja postlanega z žo-

čicami, kljub temu, da živite v deželi, kjer bi moralo biti vsega in za vse v izobilju, toda zopet upam, da mi boste v stanju v tej edini moji prošnji pomagati in uslišati; tega mišljenja in upanja je tudi Vaša sestra, moja mama, ko mi je pripravila do tega, da sem se odločil Vas prositi za to uslugo. Še bolj kot jaz, Vam bo hvaležna za to uslugo moja bolna žena, kljub temu, da se ne poznata, kajti vsi živimo v prepričanju, da ji bodo edino ta zdravila pomagala in zopet povrnila zdravje in srečo.

Po drugi poti teh zdravil ni mogoče nabaviti za nobeden denar, ker jih ni nikjer naprodaj. Če vam jih bo mogoče poslati, jih pošljite 80 gramov.

Kot sem Vam omenil, draga teta, mi manjka samo sreče v družini pa bi bilo vse dobro in lepo. Službo imam dobro. Sem direktor dveh velikih tovarn, toda vse to ne pomaga, če ni zdravljenja. V sredo to je 24. novembra grem pa za tri mesece v Bosno, kjer se gradi tudi velika tovarna.

Malo nerodno je, ker prihaja zima, pa bo že tudi šlo. Sedaj sem v službi zvalen Ljubljane, tako, da imam stalno možnost iti domov še posebno, ker imam svoj avto. Verjetno veste, da sam tudi nisem bil nikoli preveč zdrav, saj sem bil v svojem življenju že enajstkrat v bolnišnici, toda zadnja leta je pa zdravje precej boljše. Dolga leta sem imel živčne napade, kot nekatere božastne napade, sedaj pa je tudi prešlo.

Zaenkrat bom končal v upanju in prepričanju, da mi boste mojo prošnjo uslišali, v kolikor je, v Vaši moči. Za pomoč se Vam že naprej zahvaljujem in če bo usoda dopustila, Vam bom stotero vse povrnil.

Pozdravite strica, Tončka in sestričnice, izročite jim najlepše pozdrave iz daljne lepe domačije, Jugoslavije.

Vas v duhu najlepše pozdravlja in poljublja Vaš nečak
Stane Marcijan.

JUGOSLOVANSKE KNJIGE PREVEDENE V BOLGARŠČINO

V Bolgariji so izšli prevodi naslednjih del jugoslovanskih avtorjev: Oskar David: "Med Markosovimi partizani", izdala bolgarska delavska partija (Kom.); geografski pregled FLRJ zagrebških profesorjev dr. Radovana Bošnjaka in Toma Čubelića, ki ga je izdala "Narodna kultura", Ivo Andrić: "Most na Drini" je izdala Slavjanska kultura. En izvod so podarili Slovanski knjižnici v Ljubljani. Dve Cankarjevi novele sta natisnjeni v dnevniku "Zemljedelsko znamenje" in "Iz-grev". Izšlo so pesmi Karla Destovnika-Kajuha v prevodu in s predgovorom Dimitra Pantelejeva, izdala "Narodna mladež". Pripravljajo se izdaje drugih slovenskih, hrvatskih in srbskih avtorjev.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

čiča, pravi, da "se kot gliste plazijo po tleh." K temu ni potrebno pristavljati nobenega komentarja. Preveč je bedno.

V prvi številki je še neka anonimna izjava, "avtentični dokument," ki je došel po "tajni poti," kakor do speva po "tajni poti" večina "avtentičnih dokumentov" A. D. To "izjavo" so baje poslali nekakšni "socialisti," ki pa čepijo v "temačnem skrivališču," kakor bi to rekel sotrudnik A. D. g. Jontez.

Ni vredno, da bi analizirali še druge članke in prvi številki "Svobodne Besede." Zdi se nam, da trije možje "socialne demokracije" niso povedali nič novega. Vse, kar so povedali v prvi številki ni nikakršno "levovo rjojenje v obnemelo noč," pač pa zapozneli odmev stare "molekovščine," s katero je že pred leti obračunal tedanji urednik "nervozne stare device 'Enakopravnosti,'" g. A. Šabec.

ŽENE V KITAJSKI REVOLUCIJI

Malo je v zgodovini žena, ki bi tako naglo obračunale s preteklostjo, kakor so storile to žane osvobodene Kitajske. Danes sodelujejo v vladi, v proizvodnji in celo na bojnem polju, če je potrebno. Pomagajo izvajati agrarno reformo in uničevati razbojniške poglavarje, kakor se je to zgodilo v Mandžuriji. Tam je dekleta Li obsodila razbojniškega poglavarja, imenovanega "tiran severa". Takšne žene, kot je Li, pričajo o novi Kitajski, ki se bistveno razlikuje od stare.

Skozi stoletja je bilo torišče kitajskih žena le v družini. Bile so obsojene na poslušnost najprej nasproti očetu, kasneje možu in končno še nasproti sinu. Starši so kitajsko dekle prodali, ko so jo omožili. Že v mladosti pa so ji podvezali noge z namenom, da ne bi sodelovala v javnem življenju. Čim višji je bil družbeni položaj družine, tem bolj so dekletu podvezali noge. To so storili tako, da so ji podvezali prste izpod stopala tako, da so ji zlomili kosti. Tako podvezane noge so postale podobne papirki. Od nog je bila odvšina prikupnost neveste. Negotovo stopicanje dekleta so primerjali z nihanjem cvetlice v vetru.

Naglo "osvobođenje žene" se je izvršilo v letu 1926—26 v času Velike revolucije Kitajske. Ljudsko armado so korakale proti severu tudi "ženske ostrizanih las". Govorile so o enakopravnosti in o "svobodi zakona", ki nima nič skupnega s svobodo ljubezni, kakor jo tolmačijo v zapadnih deželah. "Svoboda zakona" pomeni, da imajo žene pravico izbirati si moža, ki jim je všeč, ne pa da bi ga jim izbrali starši in jih obmožitvi prodali. Te Kitajke so pozvale vso deželno na upor. Organizirale so zveze žena. Lotile so se mnogih zakonov. Prenekatero se so ločile in svojo ločitev objavile v časopisju. Ko so pozneje kmečke in delavske zveze zadušili, so pobili tudi na tisoče žena, ker so predstavljale "nevaren element". Nevarnost se je izražala na ostrizanih lasih.

V dvajsetih letih po Veliki revoluciji so na Kitajskem žene višjih razredov, žene mest, pa tudi delavke, začele sodelovati v družbenem življenju. Kitajske žene so v času protijaponske vojne izpolnjevale vojne obveznosti lažjega značaja: previjale so ranjence, šivale za vojake, prodajale obligacije za posojilo in opravljale druge rodoljubne dolžnosti. Centralna vlada je v začetku vztrajala na tem, da je treba strogo nadzirati organizacijo. Čim dlje je trajala vojna in čim globlje je Kuomintang zabredel v reakcijo, tem bolj je bilo ženam zabranjeno delo na vseh področjih, na katerih so že bile sodelovale.

V vseh je prebujenje žena za družbeno življenje le počasi napredovalo. Med kmečkimi ženskimi imenoma tedaj ni bilo govora o kakšnih pravicah. Dekleta so prodajali še nadalje, položaj žene pri možu ni bil boljši od položaja suženj. Lahko jih je pretepel tast, tašča ali mož. Vse, kar je mož zaslužil, je pripadalo njegovim staršem. Če pa kdo žene slučajno ni ljubil, je morala ta, poleg ostalega dela, že na nek način služiti še lasten kruh sebi in obleko za svojega otroka. Če je bilo v družini nekoliko oženjenih sinov, potem je samo ena od žena vzivala naklonjenost. Ostale so morale delati do onemoglosti. Snaha se ni smela pritoževati. Nič drugega ji ni preostajalo, kakor čakati, da bi postala mati — dobila sina in s časom postala tudi sama tašča.

Kitajski komunisti so vedno priznavali ženam enakopravnost in pravico, da si svobodno izbirajo moža. Že od vsega začetka so spodbujali žene, naj prime-

jo za vsako delo, za katerega čutijo sposobnost. Lahko da so tudi poveljniki vojaških oddelkov. Gospa Ču De, z deklinskih priimkom Kang Ke Čing, je nekoč delala v neki kuhinji kot sužnja in pasla krave. Leta 1927 je od svojega gospodarja pobegnila in ustanovila v rojstnem kraju organizacijo Naprednih žena. Poveljevala je 300 ženam, ki so bile oborožene z vsakovrstnim orožjem — od kuhinjskega noža pa do puške. Ko sta se leta 1928 pojavile Ma in Ču v domačem kraju, so se jim pridružile žene domače vasi. V enem samem mesecu sta dva bataljona teh žena potokla in razorožila celo brigado sečvanskih trup. Gospa Ču De, ki ni znala ob vstopu v armado prebrati še nobenega hieroglifa, je postala pozneje učiteljica neke šole in organizirala učiteljske.

Ko so Komunisti osvobodili Jenan, ki je na skrajnem severozahodu, je bil ta med najbolj zaostalimi kraji Kitajske. V tem kraju ni imel nihče niti pojma o enakopravnosti žena. Razen tega si naletel na vsakem koraku na najrazličnejše predsodke. Posebno so bili razširjeni predsodki, ki so se motali okoli rojstva otrok. Žena možu na primer ni smela povedati, kdaj bo rodila, da mož ne bi "prestrašil otroka, ki bi se lahko vrnil". Žene so se ob porodu skrile, same pregrizle popek ali pa ga prerezale s črepinjo porcelana. Zakaj Kitajci menijo, da prinese kcvina nesrečo. V Jenanu je bilo ob prihodu komunistov 2000 vedeževalk, ki so žene pretepele in jih bodle z ostrimi predmeti. Večkrat se je zgodilo, da so jih tudi ubile, ko so izgajale iz njih v času poroda "nečistega duha". Vse to je povzročilo visoko smrtnost otrok.

Zakon o zakonu, ki so ga izvajali komunisti v obmejnem pokrajinah, je zasledoval cilj: uresničiti svobodno sklepanje zakonov in doseči enakopravnost žena z možmi. Zakon je dolečal, da mora biti "zveza med moškimi in žensko prostovoljna" da je "prisilni zakon in s tem v zvezi kupovanje — za branjen". Dovoljena je tudi ločitev po vzajemnem pristanku zakoncev ali če obstoje resni razlogi, na prošnjo ene od prizadetih strani. Toda prodaja deklet se med kmečkimi prebivalstvom nadaljuje, čeprav je poteklo že 12 let od komunistične uprave. Odpor kmetov proti novim reformam je prisilil komuniste, da so se lotili druge metode.

Nasha gesla po vaseh niso več "svoboda zakona" ter "enakopravnost žena", temveč "reševanje otrok" in "procvit družine", mi je rekla gospa Vaj Čang, predstojnica ženskega gibanja Kitajske.

"Napravili smo napako," je rekla, "ko smo toliko poudarjali pravice žena, ker smo izzvali pri kmetih odpor. To se je zgodilo v začetku protijaponske vojne. Takšno stanje je povzročilo med moškimi in ženskimi spore ter na ta način slabilo enoten boj za agrarno reformo in proti veleposestnikom. Razen tega pa svoboda zakona in enakopravnosti spolov sploh ni mogoče doseči na ta način."

Geslo "Napredna družina" se praktično izvaja na Kitajskem v vzgojo žena, s tem, da se žene nauče presti in tkati in pripravljati obleko za družino. V Jenanskem obmejnem okrožju se je temu gibanju pridružilo 160.000 žena. To je tretjina od celokupnega odraslega prebivalstva. Gospodarska podpora, ki so jo žene nudile domu, je dvignila tudi njihov položaj v družini. Geslo "reševanje otrok" se uresničuje s pomočjo prosvetljanja žena na polju higiene in nege otroka. Na ta način je

pomen udejstvovanja žena podkrepljen.

Istočasno se proti pretepanju, kakor proti zatiranju žene ob vsakem posameznem primeru, organizirano dvigne javno mnenje. Kadar "Zveza žena" ni v stanju prepričati moža, da bi ravnal s svojo ženo človeško, morajo žene sklicati "miting", na katerem razkrinkajo njegovo surovo ravnanje. Na vasi razbesijo takšne objave na javnih mestih. Podpisane so od vaške "Zveze žena". Na primer: "Tang (ta in ta) pretepa svojo ženo. Naj s takšnim ravnanjem preneha, ali bomo same napravile v njegovi hiši red."

V osvobojenih krajih srečamo nov tip družine. Tast ne ravna z mlado ženo kot s sužnjo, temveč jo smatra za enakopravno. Sidnej Ritenberg pripoveduje o kmečki družini Šao, kjer je prvokrat prenočil, ko je došel čez Rumeno reko v Jenan. "Prijetno je, ko se znajdeš v njihovi sredini. Tu sem spoznal, na kaj mislijo komunisti, ko govorijo o skladni družini."

"Gospodar je imel," pripoveduje dalje, "25 let. Družino tvorijo on, njegova stara mati in mlada žena. Bili so kmetje, nekdanji najemniki, ki so dobili zemljo pri agrarni reformi. Tašča in snaha sta bili zelo marljivi tkalci in šivilji. Imeli sta dovolj primitivnega orožja, s katerim sta opravljali svoje delo. Hiša je bila iz kamna, podobna pečini, z velikim obodom pred vsako sobo. Pod obodom predstrelja je sedela stara mati s svojo snaho, se z njo pogovarjala, smejala in vezla. Vsa družina je imela lepe volnene jopice iz črne volne z drobnimi vstavki.

"Poglejte jih," je rekel Pjem, ki se je vrnil z rajona. "V naši fevdalni družbi so bile tašče glavne gospodinjice, žene sinov pa služkinje. Poglejte, kakšno medsebojno spoštovanje pa kraljuje takaj danes. To je zares prava revolucija!"

Zajtrkovali smo odlično kašo. Odkritosrčno smo se zahvalili stari ženi, ki nam je na našo zahvalo odgovorila: "Nikar se na mne zahvaljujte za takšno malenkost. Kadar odhajajo tovariši proti Jenanu, posebno pa tovariši iz tujine, smo dolžni to storiti." Pomislil sem prj sebi: "Če tako stara žena s krivimi nogami, kakor je ta tukaj, nazivajo na tovariših in ve celo o tovariših iz tujine, potem se je tu zares izvršila revolucija."

Toda vprašanje družine Šao je sorazmerno preprosto. Njihova družina šteje troje oseb. Mnogo težje je doseči soglasje v družinah z mnogo člani. To so družine, ki imajo starše, nekoliko sinov z ženami in mnogo številne vnuke. Takšne družine, o katerih bi lahko rekli, da predstavljajo obširno družino, ki živi skupaj, so na Kitajskem navaden pojav. Niso v stanju ali pa niti same ne žele, da bi se razdelile na drobna gospodinjstva, kakor je navada na Zahodu. Zemlja jih sili, da žive skupaj. Tudi tako velike družine postanejo lahko demokratične, če lahko rabimo ta izraz, ki ima tolikšno veljavo. V takih demokratičnih družinah sklicujejo skupne družinske sestanke, na prvem izmed teh si izberejo staršino, določajo delovne norme za vsakega člana družine posebej. Kar naredi družina čez normo, si razdeli med seboj. Štiri petine dobi proizvajalec, eno petino pa nalože v družinski fond.

"Demokratične družine" imajo celo triletno planje, ki vnaprej določajo zvišanje letine, živine, gradnjo stanovanj in družinske vloge posameznikov. Vzemimo na primer družino Cen Te Fa. Sestoji iz staršev, treh sinov z ženami in mnogimi otroki. Oče ali ded je bil čisto odsoten. Gospodarstvo je vodila babica. Z ženami je ravnala tako, da so zasovarile druga drugo. Takrat je Te Fa, starij (Dalje na 3. strani)

ZENE V KITAJSKI REVOLUCIJI

(Nadaljevanje z 2. strani)

ši sin, sklicaj družinski sestane ter izjavil: "Naše delo nam prinaša slabe dohodke. Ostali bomo siromaki. To pride od tega, ker se mnogo pripravimo!" Člani družine so se odločili, da jim bo odslej Te Fa starešina. Začel je tako, da je domače delo enakomerno razdelil. Bil je mnenja, da je hraniti živino lažje delo, kakor pa vejati žito. Ko so si delo pravično razdelili, je vsakomur ostalo še dovolj časa za druga dela, kakor so na primer preja in tkanje. Vsaka žena ima pravico, da si zadrži 4 petine od zaslužka. Začele so med seboj tekmovali v produkciji preje in tkanja. Družina je začela uspevati, prepri so izostali. Celo stara babica, ki je bila užaljena, da so ji vzeli vodstvo, se je unesla. Pomirila se je in bila s procvitom, ki je zavladal v hiši, zadovoljna.

V večini osvobojenih okrožij so žene mnogo bolj napredne kot Jenanu. To je zato, ker so bile druge pokrajine v gospodarskem pogledu vedno naprednejše od Jenanske. Deloma pa tudi zaradi tega, ker je v teh okrožjih boj proti japonskim sovražnikom pritegnil moške in ženske. Žene so začele sodelovati pri agrarni reformi in se tako vključile v družbeno življenje. Poglejmo na primer, kaj je delala starka Li iz Tačanga v Centralnem Hopeju. V enem samem dnevu je organizirala 38 žena in 70 siromašnih moških, ki naj bi obračunali z mestnimi tirani. Zvezo žena snujejo na široko. Ta obvešča prebivalce

vasi in okrajev o raznih vprašanjih družbenega življenja glede na žene. Iz devetih okrožij Centralnega Hopeja, kjer starika Li vodi organizacijo, so poročali, da se je v zelo kratkem času vključilo 37.000 žena v krajevne ženske organizacije, kar pomeni polovico od celokupnega števila žena 388 vasi. Žene po vaseh sodelujejo v proizvodnji in so mnoge "junakinje dela."

Na okraju Vu An sem na kongresu herojev dela srečala dvoje takšnih žena.

Gospa Kuo je bila na primer še do nedavna kuharica. Noge ima podvite. Ko je šla mimo mene, zibajoč se na nogah, ki ne bodo nikoli več normalne, da bi zasedla mesto v pravkar izvoljenem predsedništvu tega kongresa, so mi pripovedovali kroniko njenih dejanj, ki jih je izvršila v preteklem letu. Organizirala je žene iz vasi "Cedrov gozd" v zadrugo za izdelovanje preje in tkanin, 7.262 funtov lastnega bombaža in iz 1200 funtov, ki so jo dobile na posodo od države, so izdelale obleke za svoje družine. Razen tega pa so zaslužile še nekaj denarja. Ena izmed njih si je lahko kupila pol hektarja zemlje, druga četrt, tretja pa si je nabavila ovco. Ko je gospa Kuo tako organizirala žene "Cedrovega gozda", je organizirala tudi žene iz majhnih naselbin: Vzhodni Ceder, Zahodni Ceder in Prednji Ceder ter iz vasi Visoki vrh. Tudi tam so začele žene delati obleke za svoje družine. Vrh tega pa so zaslužile tudi v denarju. Organizirala je tudi 160 že-

na ki so pomagale pri žetvi pšenice. Zaradi vseh teh zaslug, s pomočjo katerih se je zboljšalo življenje vasi, so gospo Kuo proglasili za junakinjo.

Druga junakinja je opravila osem pomembnih del. Organizirala je 180 žena, med katerimi je vsaka spredla in stkala čez 12 funtov bombaža. Organizirala je tudi majhno zadrugo za prevoz, ki je vrgla lep dohodek. V treh dneh ji je uspelo nasaditi 3100 in cepiti 200 dreves. Zadruga je nabavila 72 ovc in organizirala zbiranje zdravih zelišč, ki so jih nato prodali. Vrh tega pa je kultivirala 7 hektarjev zemlje. Menda ne bi bilo odveč, če dodam, da je k delu pritegnila tudi 4 lenobe. Zaradi vseh teh dejanj je sedela v predsedništvu med junaki dela iz okraja Vu-Ana.

Kitajske žene vedno bolj sodelujejo pri volitvah po vaseh, okrajih ter tudi pri splošnih volitvah. Pri volitvah v mestno občinsko upravo v Jenanu je sodelovalo 80% žena, pri volitvah v krajevne odbore omenjenega okrožja pa 60%. V Žeheu je pri prvih volitvah po osvoboditvi tega okrožja sodelovalo 40% žena. V starih okrožjih pa je bil odstotek mnogo višji. V okraju Tang iz osvobojenega rajona Cif Can Ci je volilo 90% žena, tudi v upravo je bila izbrana neka žena.

Mnogo je žena, ki so predsednice mestnih in krajevnih odborov ter članov Narodnega kongresa. V jenanskem območju je med 200 člani Ljudskega kongresa 7 žena. Seveda to ni mnogo, če primerjamo stanje v tem okrožju s stanjem, kakršno je po drugih pokrajinah. Če pa primerjamo to stanje s številom žena v Kongresu ZDA, vidimo, da so ZDA bolj nazadnjaške. Mnoge žene so tajnice pokrajinskih uprav, kar pomeni visok položaj. V drugih deželah nimajo enakega. Ena izmed žena, ki se je povzpela na tak položaj, je Liu Jua Čung, šef uprave podrajona jugovzhodnega Šansija. Ima okoli 40 let. Dopržila je med prvimi generacijami višjo šolo v Peking. Sodelovala je v Veliki revoluciji od 1925 do 1927 leta. Za časa japonske vojne pa je

organizirala četo "ki nosi smrt", sestavljeno iz partizank, katerih politični voditelj je bila sama.

Nekatere žene sodelujejo aktivno celo v vojnih akcijah. Mati partizanskega komandanta, ki se je boril v okrožju Pekinga za časa protijaponske vojne, znamenita "Madam Čao", običajna starejša ženska v sivi obleki, je čez fronto prenašala orožje.

Znana je še neka žena, ki jo imenujejo "kitajska mati". Kljub podvitim nogam in 63 letom je hodila s partizani iz kraja v kraj, jim krpala obleke in prala perilo. Ko jim ni mogla več slediti, je skrivala protijaponske lepake in perilo, ki ga je bilo treba oprati. S škrobom je lepila lepake na vidna mesta pri tem, ko je na videz mirno prala pri potoku, ki teče skozi domačo vas.

Ko so čete Čankajška prodrle poleti leta 1945 v severni Kjansu, je nad 2000 žena tega okrožja stopilo v narodno milico. Zahtevale so, da jim dovolijo braniti zemljo, ki so si jo komaj pridobile. Ena izmed teh znamenitih žena je bila Kao Fang Juing, 23-letna žena. Ko je Kao Fang zvedela, da Čiang-kajškove čete napredujejo, je stekla k predsedniku in zahtevala, naj jo vzamejo med vojske. Sprejeli so jo. Deloma so storili to tudi zaradi tega, ker je imela normalne noge in je hodila kot moški. Kmalu je vodila malo skupino miličnikov. Začela je tako, da je za majhne oddelke sovražnikov, ki so prihajali po žito, organizirala zasede. V eni izmed teh zased je dobila avtomatsko karabinko. Ko je sovražnik zavzel njeno vas, je organizirala obveščevalno službo.

V Šantungu je znan kraj z imenom "Dolina peterih tigrov". To ime nosi na čast peterim herojem, ki so se sllikovali med protijaponsko vojno. Dva izmed teh sta bili dekleti, ki nista izpolnili še niti 20 let. Eno so klicali za "Dragoceni Gagat", drugo pa za "Sadski Jasmin". Dekle z imenom "Dragoceni Gagat" je dobilo naslov "heroja revoluciji od 1925 do 1927 leta. Za časa japonske vojne pa je

trulji, medtem ko je oddelk partizanov polagal mine. Skrila se je za drevesom na griču. "Na podnožju griča je tekla pot, za njo ja potok," pripoveduje. "Najenkrat se je na poti pojavil japonski kamion. Kraj potoka se je ustavil. Japonci so poskakali s kamiona, da bi se okopali. Kakor je bilo videti, so bili neizkušeni rekruti, ker so puške pustili v kamionu. Tedaj sem se odločila. Imela sem avtomatsko karabinko. Z njo sem pokosila 18 Japoncev. Ostali so se poskrili za kamionom in začeli streljati name. Ko mi je pošla municija, jih je ostalo le še troje. Toda jaz sem se morala umakniti."

Ana Luisa Strong.

Društveni koledar

FEBRUARJA

- 12. februarja sobota — 39-letnica društva "Cleveland" št. 126 SNPJ v Slov. nar. domu, St. Clair Ave.
- 13. februarja, nedelja — Igra in ples krožka št. 3 Prog. Slovenk v Slov. društvenem domu, Recher Ave.
- 27. februarja, nedelja — Plesna veselica Gospodinjkega kluba Slov. društvenega doma na Recher Ave.

MARCA
6. marca — nedelja — Koncert pevskega zbora "Slovan" v Slov. društvenem domu na Recher Ave.

APRILA
23. aprila, sobota — Plesna veselica društva Nanos št. 264

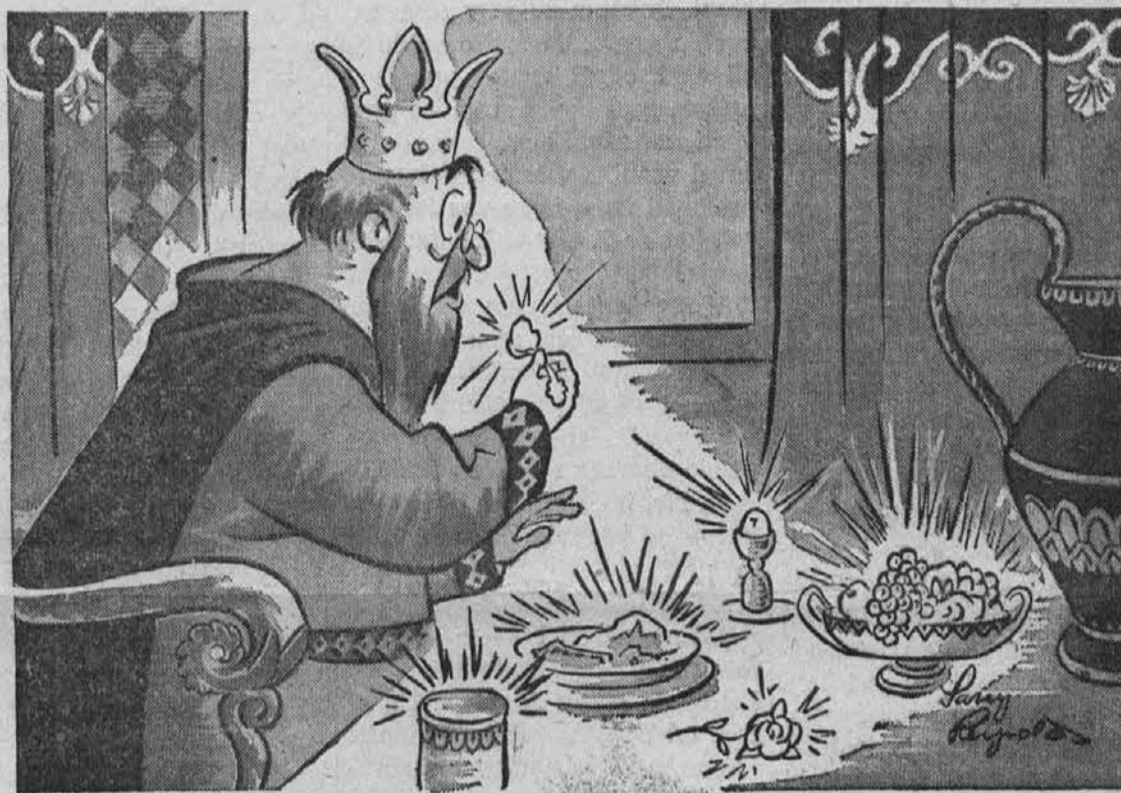
SNPJ v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

MAJA
1. maja, nedelja — Koncert pevskega zbora "Triglav" v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave.; po koncertu zabava v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

The Body With No Smoking Habits

The man above isn't a firebug trying to burn a car. He's an engineer applying a smoke test to a new 1949 model automobile in the Fisher Body laboratories in Detroit. The machine at the upper left creates a vacuum inside the car and the engineer, by passing the smoke torch around door and window openings can quickly determine if there is an air leak. Details of this and numerous similar ingenious automotive experiments are featured at the General Motors "Transportation Unlimited" show in New York this month.

Suddenly the King realized he was going to starve

YOU REMEMBER how King Midas thought he had a short cut to financial security.

When granted one wish, he asked that everything he touched be turned to gold. It was fun until he tried to eat, and all his food turned to solid gold. He suddenly realized that he was going to starve to death.

Midas was glad to cancel his wish, and look for a better way to provide for his old age. What he discovered remains true today.

The only sure way to financial security is systematic saving. And the best method is buying U. S. Security Bonds, automatically!

If you work for wages or salary, you can sign up for the Payroll Savings Plan. If you are in business or a profession, and have a checking account, you can sign up

for the Bond-A-Month Plan at your bank!

Start now—during the Security Loan Drive. The money saves itself, and after 10 years you have \$4 for every \$3 you have saved.

And your Security Bond dollars do their part to insure a stable economy. Wise saving means less money in the market place to bid up prices of goods.

It's too bad that Midas had so much trouble because he couldn't save this easy way.

But isn't it lucky you can!

WISE DEBT MANAGEMENT—Every bond dollar that is built up in your Government's Treasury is used to retire a dollar of the national debt which is potentially inflationary.

AMERICA'S SECURITY IS YOUR SECURITY

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.

ADVENTURE that's Scouting!

39th Anniversary
FEBRUARY 6 TO 12
BOY SCOUTS OF AMERICA

In every part of the nation more than 2,200,000 boys and their adult leaders, will observe Boy Scout Week, Feb. 6th to 12th, marking the 39th anniversary of the Boy Scouts of America. The theme of the celebration is "Adventure—that's Scouting!" This year the movement is emphasizing the fun and fellowship its members get out of the game of Scouting. More high adventure is planned in the out-of-doors. Their adventure in citizenship will find Scouts emphasizing civic service activities, emergency service training and world Scouting relationships. During Boy Scout Week, Scouts, their parents and countless communities will honor the volunteer adult leaders of the nation's 70,000 Cub Paks, Scout Troops and Senior Units. Above is the official poster marking the Scout birthday.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 East 61st St.

HE 2730

BRANISLAV NUŠIČ: IZBRANE ČRTICE

KIKANDONSKKE ZADEVŠČINE

Nekega dne pozvonil, kakor bi šel k prijatelju. Prav tako se pozvonil vsak drug upravnik. Pride policaj in upravnik ga pošlje poklicat branjevca Jelisija. Tale Jelisija je tisti branjevec, ki je bil zelo podoben prej-

Nu, Jelisija pride in gospod upravnik ga sprejme, kakor bi sprejel vsakogar drugega, zapre vrata, naroči kavo in prične z njim šušljati. Tako je potem pozvonil in povabil k sebi popa Pera in je še z njim šepetal. In nato, brate moj, je šušljal še s pekrom Stankom in z dimnikarjem Samojlom. Mirne duše lahko rečemo, da je šušljal z mnogimi.

Samo z gospodom učiteljem Dragoljubom menda ni hotel šušljati, ker se je pravkar gororilo po Majdanpeku, da novi gospod upravnik nekako po strani gleda učitelja Dragoljuba. Mpr-

da je pop Pera tu kaj napletel, kajti, bog mi odpusti, pop Pera ima kdaj pa kdaj navado, da iz samega dolgočasnja po malem kuje spletke. Vsekakor pa je grdo grešil, če je kaj natočeval o učitelju, ki ni slab človek. Res se ne sili med ljudi, marveč se meni le za svoje delo.

Po ves dan plete košare; nabira nekakšne školjke in polže in dela okvire za slike; zavleče se celo kam na vrt ali v gozd, se vleže na trebuh in bere kar po pet, šest ur. V šoli pa se pogovarja z otroki, kakor da so njegova, ne pa tuja deca. Se kadar nabije otroka, stori tudi to po svoje; prav za prav otroke bolj

gnjavi kakor tepe. A naj bo učitelj kakršen že, gospod upravnik kratko in malo z njim ni šušljal.

Dan mine za dnem in lej, že je tu Mitrov dan. Ljudje se med drugim pogovarjajo tudi o tem, koga bi vzeli letos za govedarja. Nemara o tem sploh ne bi zapravljali besed, saj kaj je treba tu pletenčiti! Dvanajsto leto je Jona govedar; ko se zbero ljudje na shodu, se pritoži zastran Jona, kdor se ima za kaj pritožiti, pa ga vendar spet izbero. Tu torej pred Mitrovim dnem ni kaj govoriti. Da, ampak ta razgovor načanja branjevec Jeli-

sija in ga načenjata pek Stanko in dimnikar Samojlo.

Sam bog vedi, kaj se je tem ljudem prisadilo. Hajd, naj že bo, če bi se samo pogovarjali, ampak da vidiš: razbegnili so se po hišah in nekam rinejo in šušljajo z ljudmi, raznašajo nekakšne lističe po žepih in jih silijo ljudem v pest pa bogme tudi nekaj vpijejo po trgu. Ne veš, kaj bi prav za prav radi, ampak nekikrat je pop Pera v krčmi celo dvignil pest in vzklilnil: "Nočemo več Jona, mi vemo, čigav kandidat je!"

Nato so se ljudje v krčmi nekako ogreli in so marsikaj govorili o tem. Branjevec Jelisija pa

je tekal okrog delavcev, jih počeval in jim govoril o nekih "agitatorjih, ki že dvanajst let zlorablajo zaupanje ljudstva," in je tudi on vzklilnil: "Nočemo Jona!"

Res, sam ljubi bog bi vedel, kaj se jim je prisadilo. Pa to še vse ni bilo nič. Pop Pera je celo sestavil nekakšen spisec in pek Stanko ga je predložil nekemu Ferdinandu (o čemer so še danes priče) in je pri tej priložnosti rekel: "Naj spregovori ljudstvo!"

(Dalje prihodnjic)

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

TRETJA KNJIGA

(Nadaljevanje)

V Tatarskem je Ivan Aleksejevič sklical za devetnajsti februar shod. Ljudi se je nalezelo nenavadno veliko. Morebiti zato, ker je Štokman predlagal, naj bi revolucionarni odbor na množičnem sestanku razdelil revnejšim domačijam imovino, ki je ostala po trgovcih, ki sta pobegnila z belimi. Pred skupščino je bilo razburjeno pregovarjanje z nekim okrožnim sodelavcem. Ta je bil prišel iz Vešenske s pooblastili, naj prevzame zaplenjeno obleko. Štokman mu je razložil, da revolucionarni odbor ne more pri priči izročiti obleke, ker so bili ravno prejšnji dan oddali prevoz ranjenih in bolnih rdečearmejev nad trestet toplih oblačil. Prišedši zeleni pobli se je zaganjal v Štokmana in ostro zviševal glas:

— Kdo ti je dovolil oddati zaplenjeno obleko?

— Sploh nismo nikogar spravešali za dovoljenje.

— Kako pa si potem smel razropati ljudsko premoženje?

— Nikar ne vpij, tovariš, in ne česnaj neslanosti. Nikdo ni ničesar razropal. Voznikom smo oddali kožuhe proti zadolžniške mu potrdilu in bodo pripeljali izročeno jim obleko nazaj, ko bodo prepustili rdečearmeje na prihodnjem postajališču. Rdečearmeji so bili na pol goli in odpošljati jih v samih plaščkih, bi se reklo, pošljati jih v smrt. Kako neki naj bi jih ne mogel oddati? Še tem bolj, ker je ležala obleka v skladišču brez haska.

Med govorenjem je zadrževal razjarjenost in morebiti bi se bil pomenk mirno končal, toda fantičku je zatrepal glas in odločno je izjavil:

— Kdo pa si ti? Predsednik revolucionarnega odbora? Aretiram te! Izroči službo namestniku! Pri priči te pošljem v Ve-

šensko. Tule si nemara že pol imetja pokradel, jaz pa ...

— Si ti komunist? — je vprašal Štokman, izpod čela ustrelil z očmi in mrtvaško prebledel.

— Kaj ti mar! Miličnik! Pri mi ga in ga pri tej priči odpošlji v Vešensko! Oddaj ga proti potrdilu okrožni milici.

Fant je s pogledom ošinil Štokmana.

— S teboj pa se bomo tam pomenili. Tam bova zaplesala, samozvaneč!

— Tovariš! Kaj si zblaznel? Ko bi vedel ...

— Brez besede! Tiho!

Ivan Aleksejevič še do besede ni prišel v ognjivitem sporu, tedaj je zagledal, kako se je Štokman s počasnim, groznim gibom stegnil po mavzerju, visečem na steni. Fantinu se je v očeh zasvetila groza. Čudovito naglo je ritenski odprl vrata, padaje s križem prešel vse stopnice pred vrati, se zavalil na sani, dolgo suval voznika in hrbet, dokler ni prediral trga, in se ves čas oziral, ker se je očito bal zasledovanja.

V revolucionarnem odboru so se krohotali, da so zvenketale šipe. Smejavi Davidka se je v rezanju valjal pa mizi. Štokmanu je pa živčno trzanje še dolgo pačilo obrvi in mrščilo pogled.

— Ne, taka spaka! Uh, grdoba! — je ponavljal in z drhtečimi prsti zvijal cigareto.

Na skupščino je odšel skupaj s Koševjem in Ivanom Aleksejevičem. Trg je bil nabito poln. Toliko da Ivanu Aleksejeviču ni srce od bojznosti začelo utripati: "Nemara so se namenoma zbrali ... Vsa vas je na trgu." Ali strah ga je minil, ko je snel čepico in stopil mednje. Kozaki so se radi razmikali. Obrazi so bili spokojni, nekaterim so se še oči iskrlile. Štokman je ogledoval kozake. Rad bi ublažil napetost, izzval množico na pomenek. Po zgledu Ivana Aleksejeviča je še sam snel svojo rdečo krznenko in glasno rekel:

— Tovariši kozaki! Poldrugi mesec je minil, kar imate sovjetsko oblast. Toda vse dosihmal opazujemo mi, revolucionarni odbor, z vaše strani nekakšno nezaupanje do nas, celo

nekakšno sovražnost. Ne hodite na sestanke, med vani slujejo vse mogoče govorce o vesplošnem streljanju, a zatiranju, ki da ga izvaja nad vami sovjetska oblast. Pogovoriti se moramo, kakor pravimo, od srca do srca, približati se moramo drug drugemu! Sami ste si izvolili svoj revolucionarni odbor. Kotljarov in Koševoj sta vaša domača kozaka in med vami ne more biti skrivanja. Najprej odločno izjavljam, da so glasovi, ki jih širijo naši sovražniki, o množičnem streljanju kozakov — samo obrekovanje. Namen onih, ki sejejo natolevanja, je jasen: sprejeti kozake s sovjetsko oblastjo, pognati vas spet k belim.

— Praviš, da ne streljajo? Kam ste pa deli sedmorico? — so zavpili iz zadnjih vrst.

— Ne rečem, tovariši, da ne streljajo. Streljali smo in bomo streljali sovražnike sovjetske oblasti, vse, ki vam mislijo npriti posestniško oblast. Nismo za to strmoljavili carja, končali vojno z Nemčijo, osvobodili ljudstvo podložništva. Kaj vam je dala vojna z Nemčijo? Na tisoče padlih kozakov, sirot, vdov, razdejenje ...

— Tako je!

— To imaš prav!

— ... Mi smo za to, da bi vojne ne bilo, — je nadaljeval Štokman. — Mi smo za bratstvo med narodi! Pod carsko oblastjo pa so za posestnike in kapitaliste osvajali z vašimi rokami dežele, da bi se z njimi obogatili isti posestniki in tovarnarji. Tule, blizu vas je bil posestnik Listnickij. Njegov ded je za udeležbo v vojni leta osemsto dvanaest dobil štiri tisoč deset in zemljo. Kaj pa so dobili vaši dedje? Oni so glave zgubili na nemških tleh! Oni so jo s krvjo zalili!

Zbor je zašumel. Hrmenje se je začelo potegati, potlej pa se je mahoma zagnalo v krik: — Tako-o-o-o je! ...

Štokman si je s krzenko obrisal pot s plešastega temena, glas se mu je okrepil, ko je kričal:

— Vse, ki bodo dvignili obojeno roko zoper delavsko-kmečko oblast, bomo iztrebili! Vaši domači kozaki, ki so bili ustreljeni po obsodbi revolucionarnega sodišča, so bili naši sovražniki. Vi vsi to veste. Z vami pa, somišljeniki, s tistimi, ki ste za nas, bomo šli skupaj kakor voli pri oranju, z ramo ob rami. Skupno bomo orali zemljo za novo življenje in branili jo bomo, zemljo, dokler ne bomo vse stari plevel, naše sovražnike, pometali z njive! 'Da ne bodo nikoli več pognali korenin! Da bi ne zadržali rasti novega življenja!

Štokman je spoznal po pridržanem hrumu, po razživljenih obrazih, da je z govorom segel kozakom do srca. Ni se motil: začel se je pogovor od duše do duše.

— Osip Davidovič! Dobro te poznamo, kako si nekoč živel pri nas, skoraj te imamo kar za svojega. Razloži nam pravilno, ne begaj nas, kaj ona, tale naša oblast, hoče od nas? Mi smo kakopak zanjo, naši sinovi so zapustili bojišča, ampak mi, ne

Uncle Sam Says

The smart man knows that the only way to protect his family and himself is with a safe, systematic plan of saving. U. S. Savings Bonds provide the safety and the Payroll Savings Plan or the Bond-a-Month Plan is the systematic way. No one can provide security for the future by free-spending. You can face the future with confidence, however, by investing a part of today's earnings in Savings Bonds. That is the intelligent way. And you have the choice of two convenient plans of purchase, the Payroll Savings Plan where you work or, if self-employed, the Bond-a-Month Plan at your bank.

U. S. Treasury Department

uki ljudje, se ne moremo in ne moremo razpoznati v njej ...

Stari Grjaznov je govoril dolgo in nerazložno, kolobaril je kakor mačka okrog vrele kafe, vezal jeguljaste, lisjake misli v stavke, ker se je očito bal, da bi se mu ne zareklo. Šamoroki Aljoška šamijl pa ni strpel.

— Ali lahko povem?

— Zini! — je odločil Ivan Aleksejevič, ki ga je pogovor razburil.

— Tovariš Štokman, najprej mi povej: ali smem govoriti tako, kakor bi rad?

— Govori.

— Pa me ne boste vtaknili pod ključ?

Štokman se je namuznil in molče zamahnil z roko.

— Samo nikar se ne hudajte! Preproste glave sem: kakor znam, tako jo bom tudi zarobil.

Od zadaj je za slepi rokav Aljoškovega sukniča potegoval

Pri nas zadrževanje

PRIPRAVIMO ZDRAVILA ZA POSILJKE V JUGOSLAVIJO
Mandel Drug Co.
15702 WATERLOO RD.

NAPRODAJ

Prazna hiša za eno družino
6 sob; E. 102 St., severno od St. Clair Ave. Blizu trgovin, sol in cerkva. Nanovo dekorirano in prebarvano zunaj in znotraj. Velika lota, garaža. Samo \$7,900. Pokličite lastnika. — LI 6724.

PEKARIJA

dobro uspevajoče podjetje že 20 let; izvrsten prostor; dobra prilika za priti do izvrstnega biznisa; lastnik odhaja izven mesta radi zdravja; do \$2,000 mesečnega dohodka. Za podatke pokličite E. W. Battenhouse Henry Heldrich Realtors Elyria, O. Tel.: 2415 - zvečer 41-023 800 Lorain County Bank Bldg., Elyria, O.

1946 FORD

Proda se zaradi ureditve zapuščine. Super De Luxe, 8 cilindrov, sedan z 4 vrati; malo rabljen. Znotraj v perfektnem stanju; tajerji, grelec, in Motorola radio v prvovrstnem stanju. Se mora videti, da se lahko upošteva. Prodaja lastnik. MA 3342

KLAVIR "PLAYER"

se odda brezplačno kdor sam skrbi za prevoz. Je v izvrstnem stanju. Vpraša se na

6302 Lexington Ave., zgoraj

CADILLAC

pozna 1947 modela; "62" 2-door Sedan, črne barve; 11,000 milj. popolnoma opremljen, v izvrstnem stanju. Royal Master beli tajerji. \$2595. Pokličite lastnika MA 0950

Colonial tip hiše v Parmii

6 sob, 7 let stara; zamrežen porč. lepe shrambe, preproge, klet pod vso hišo, moderen fornex na plin z kontrolami. Lastnik odhaja iz mesta; dajte ponudbo. Odprto od 2. do 5.

SH 1051

E. CLEVELAND—DUPLEX

6 in 6 sob; velike sobe, zgotovljeno 3. nadst., 1 stanovanje prazno; priročno za trgovine, cerkva in sole. Dve garaži. To je krasen dom po zmerni ceni \$16,000. Pokličite lastnika MU 7759.

brat Martin in v strahu šepetal:

— Nikar, raglja! Pusti, ne jezikaj, če ne, te bodo pri priči na vislice. Zapisali te bodo, Aljoška!

Ali enoroki se ga je otresel; utripal je z nakaženim licem, mežikal in se obrnil proti zborovalcem.

— Gospodje kozaki! Povedal bom, vi pa preudarite, ali bom prav postavljaj besede ali pa se bom nemara zgubil. — Po vojaško se je zasukal na peti, se obrnil k Štokmanu in živo zamigljaj z žmerekim očesom. — Takole se mi zdi: če naj govorimo po resnici, potlej z besedo na plan. Zabavljajo že, takole za hrbotom! Jaz pa precej povem, kaj mi kozaki vse mislimo in zakaj zamerimo komunistom.

Viš, tovariš, dejal si, da ne greste nad kozake krilohorce, če niso vaši sovražniki. Zoper bogatince ste, nekako z bajtarji. No, povej, ali je bilo prav, da so postrelili naše vaščane? Za Koršunova ne bom govoril — ta je atamanil, se vse življenje majal na tujih plečih, a počemu ste potlej Avdejiča Lažnika? Matveja Kašulina? Bogatirjova? Majdanikova? Pa Koroljeva? Oni so bili ravno taki kakor mi, nevedni, preprosti, odkriti. Učili

INCOME TAX POSLUGA!

Ko želite imeti vaše pole za dohodninski davek za leto 1948 izpolnjene, pokličite

KENmore 3177

in dogovorite se za sestanek.

V preteklih letih sem vestno in zadovoljno nudila to postrežbo stoterim našim ljudem v naselbini, in se tudi sedaj lahko z zaupanjem obrnete name.

MARY A. SVETEK

478 E. 152 ST.

Moja telefonska številka je: KENmore 3177

RAZNO

POSTEN MOSKI IŠČE SPALNO SOBO.

opremljeno ali neopremljeno. Če mogoče bi rad imel tudi priliko, da si kaj skuba. Zeli dobiti pred 1. marecem. Naslov se naj pusti v uradu tega lista.

ZGUBIL SE JE PES.

ki sliši na ime "Sandy." Rjave in bele barve, "collie" in policijske pasme; tehta okrog 70 funtov. Zgubil se je v okolici E. 60 St. in St. Clair Ave. pred tednom dni. Če kdo ve kje je, je prošnja, da sporoči, za kar dobi nagrado. HE 0030

SOBO SE IŠČE

Pri mirni družini v st. clairski naselbini. Kdor ima za oddati naj pustil naslov v uradu tega lista.

MAYFAIR UPHOLSTERING STUDIO

20391 Miller Ave. 14709 Euclid Ave., pri Lee Rd. Pohištvo nanovo tapetiramo, predelamo, prenovimo in popravimo. Vzeti privežemo in sedeže nanovo predelamo. Poslužite se naših nizkih cen. Za prosti proračun pokličite

PO 2327 - KE 2022

STAREJŠA ŽENSKA

dobi dober dom in plačo za opravljanje lahkega hišnega dela in oskrbo otrok pri slovenski družini. — Vpraša se na

1544 BELVOIR BLVD.—EV 0777

ODRASLA DRUŽINA

vsi zaposleni, išče stanovanje s 5 ali 6 sobami. Kdor ima za oddati, naj pokliče

EXpress 4273

HARMONIKE

nove in rabljene; 12 basov do 120 basov. V trgovini smo 12 let. Učitelj je CHARLES HAAG, 1444 Clarence Ave., BO 4946.

WILLOUGHBY STUDIO

42 Seminole Trail WILLOUGHBY 1566 W 1

ZANESLJIVA DVOJICA

IŠČE NEOPREMLJENO STANOVANJE NA VZHODNI STRANI. Ne pije in ne kad. Kdor ima za oddati naj pokliče MU 2717

TAKOŠNJA POSLUGA COLD SPOT

1-letna garancija Par-Brook Refrigeration Izvršimo popravila na vseh izdelkih Pokličite PR 2033

so jih držati za ročice, ne pa za bukvice. Nekateri izmed njih niti črke niso poznali. Abece — to je vsa njihova učenost. Če pa so ti ljudje res bleknili kaj napaknega, ali jih je treba zato vzeti na muho? — Aljoška je segel po sapo in se pognal naprej. Na prsi mu je opletel prazni rokav sukniča, usta mu je skremžilo v stran. — Pobrali ste jih in pobili, ki so neslanost kvasil, zakaj pa potlej trgovce pustite pri miru! Štacunarji so si z denarici življenje odkupili pri vas! Mi se pa še odkupiti ne moremo z ničimer, svoj živ dan kopljemo po zemlji in nam ostane samo zadnja jama. Le-oni,

ki ste jih postrelili, bi bili nemara tudi zadnjega vola iz hleva dali, samo da bi jim življenje pustili, toda od njih niste zahtevali dajatev. Vzeli ste jih in jim posneli glave. In saj vendar vse vemo, kaj se godi v Veškah. Tam so trgovci, duhovniki — vsi živi in zdravi. In v Karginah so prejkone pri življenju. Slišimo kaj se dogaja naokoli. Dober glas gre v deveto vas, slab pa v deveto deželo!

— Prav ima! — so enodušno zavpili v ozadju.

Utrgal se je direndaj in preglušil Aljoškove besede, ta pa je malo počakal in, ne meneč se za dvignjeno Štokmanovo roko, nadalje kričal:

(Dalje prihodnjije)

Dr. "Carniola Hive" št. 493 T. M.

Uradnice društva "CARNIOLA HIVE," št. 493 T. M. za leto 1949 so sledeče:

Predsednica Josephine Stwan; podpredsednica Christine Glavan; bivša predsednica Mary Bolta, duhovna voditeljica Mary Tekaucic; zapisničarica in bolniška tajnica Julia Brezovar, 1174 E. 60 St., tel. EN 4758; finančna tajnica Pauline Debevec, 1287 E. 169 St., tel. IV 2048; vratarica Pauline Zigman; spremljevalka Mary Mahne; stražnica Mary Vesel; nadzornice: Jean E. Pakj, Ursula Unetič in Sylvia Praust.

Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu v Slovenskem narodnem domu, dvorana št. 1, ob 7.30 uri zvečer.

Asesment mora biti plačan do zadnjega dne v mesecu. Pobira se na seji in vsakega 25. v mesecu.

Bolne članice naj se javijo takoj pri Mrs. Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 4758.

V blag spomin

četrtle obletnice smrti dragega soproga

JOSEPH MARKOVIC

ki je preminil 26. februarja 1945

Štiri leta je že minulo, odkar zapustil si ta svet, se preselil tja v višave, kjer ni trpljenja ne nadlog.

Ob spominu nam žalosti srce, a tolažbo eno le imamo, da enkrat vsi se združimo tam v neskončni večnosti.

Žalujoča ostala Soproga

Cleveland, O., 31. januarja 1949

NAJBOLJŠE VRSTE PERUTNINE
ZIVE IN OČIŠČENE — DOBRO VEDNO PRI NAS
CENE ZMERNE — POSTREŽBA TOČNA
4303 SUPERIOR AVE. — EN 5025

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENdicott 0718

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

Spaghetti Dinner Is Good Potluck Offering For Sunday Night Guests

If your Sunday guests have yielded to your coaxing to "Stay for potluck," why not make your offering a packaged spaghetti dinner? You need leave your guests for only about 20 minutes to prepare it because the dinner comes complete in one package.

Just turn out the uncooked spaghetti into a saucepan of boiling water and while it is cooking, heat the concentrated sauce in the accompanying bottle. Combine the two on warmed plates and sprinkle over each the Parmesan-style cheese that comes already grated in a small canister in the carton.

Radish roses add a crisp note to the plate, while a sliced orange and endive salad with tart French dressing sharpens the entire meal flavor.

The meal is as easy on your purse strings as on the palate because one package serves three to four people. You'll want to get more than one package for your emergency shelf because they come in so handy for quick lunches for hungry school children, too.

Here's another menu suitable for Sunday supper or quick lunch:

Broiled grapefruit halves
Packaged spaghetti dinner with cheese
Cabbage and green pepper salad
Crisp toast strips
Stewed winter pears